

Akční plán realizace Strategie udržitelného rozvoje UP na roky 2026–2027

Univerzita Palackého
v Olomouci

Udržitelná
univerzita

Olomouc 2025

Zpracovaly: Mgr. Zuzana Huňková, Mgr. Miroslava Zavadil, Mgr. Nikola Křížová

Obsah

Prioritní oblasti udržitelného rozvoje UP	1
Provoz a správa	1
1 Energie	1
2 Odpady a cirkulární ekonomika	1
3 Voda a zeleň	3
4 Objekty a infrastruktura	3
5 Digitalizace a IT	3
6 Stravování	3
7 Mobilita a doprava	4
Vzdělávání a tvůrčí činnost	4
9 Vzdelávání k udržitelnosti	4
10 Tvůrčí činnost	5
Společenská odpovědnost a třetí role univerzity	5
11 Společenství pro udržitelnost (dále jen „Společenství“)	5
12 Zdravý životní styl a péče o komunitu UP	5
13 Rovné příležitosti pro všechny	5
14 Podpora regionu	5
15 Strategická partnerství	6

Akční plán má stejnou strukturu a vychází ze stanovených cílů [Strategie udržitelného rozvoje UP](#) (dále jen „Strategie“), která byla schválena Akademickým senátem Univerzity Palackého v Olomouci v lednu 2022 a je v souladu se Strategickým záměrem UP na období 2021+. V akčním plánu realizace pro období let 2026–2027 jsou uvedena pouze ta opatření, která budou v souladu se strategií realizována v tomto období. Všechny zkratky a citace jsou podrobně vysvětleny ve Strategii. Akční plán představuje garanty jednotlivých opatření, další osoby a subjekty potřebné pro spolupráci na realizaci daných opatření a navrhuje možnosti financování a definuje ukazatele plnění cílů. V rozpočtu UP bude alokována částka na udržitelnost, která bude vynaložena na realizaci opatření uvedených níže.

Prioritní oblasti udržitelného rozvoje UP

Provoz a správa

1 Energie

Cílem je sledovat energetické úspory, snížení energetické náročnosti, zvýšení energetické účinnosti, snížení uhlíkové stopy (emisí skleníkových plynů) i celkové ekologické a uhlíkové stopy Univerzity Palackého v Olomouci (dále jen „UP“). Primárně se jedná o elektrickou energii, teplo a plyn.

Opatření k plnění cíle:

Provádění technických a organizačních opatření ve prospěch zvyšování energetické účinnosti a dosahování energetických úspor

- **Garant:** Kvestor.
- **Realizace:** Technický odbor, tajemníci a tajemnice součástí, ambasadoři udržitelného rozvoje UP (dále jen „ambasadoři UR“), správa budov, referát udržitelného rozvoje.
- **Financování:** Rozpočet UP, dotační programy.
- **Ukazatel splnění cíle:** Konzultace a realizace vhodných opatření na snižování energetické náročnosti u vybraných objektů.

2 Odpady a cirkulární ekonomika

Cílem je minimalizace množství produkovaného odpadu a snižování spotřeby neobnovitelných zdrojů v rámci chodu celé UP. V oblasti odpadového hospodářství má UP za cíl nakládat s odpady podle zákonem stanované hierarchie nakládání s odpady (§ 3 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech) s preferencí předcházení vzniku odpadů. Nelze-li vzniku odpadu předejít, pak je prioritou v následujícím pořadí příprava odpadu k opětovnému použití, recyklace, jiné využití (včetně energetického využití) a až v krajním případě odstranění odpadu. UP množství vyprodukovaného odpadu monitoruje a od toho se odvíjí daná opatření. V tabulce číslo 1 je vidět množství vyprodukovaného odpadu v tunách za roky 2016–2024 a v grafu číslo 1 je vidět podíl odpadu v jednotlivých složkách za roky 2016–2024. Množství směsného komunálního odpadu tvoří stále kolem 75 % a mělo by se postupně snižovat.

Tab. 1: Množství vyprodukovaného odpadu v tunách za roky 2016–2024

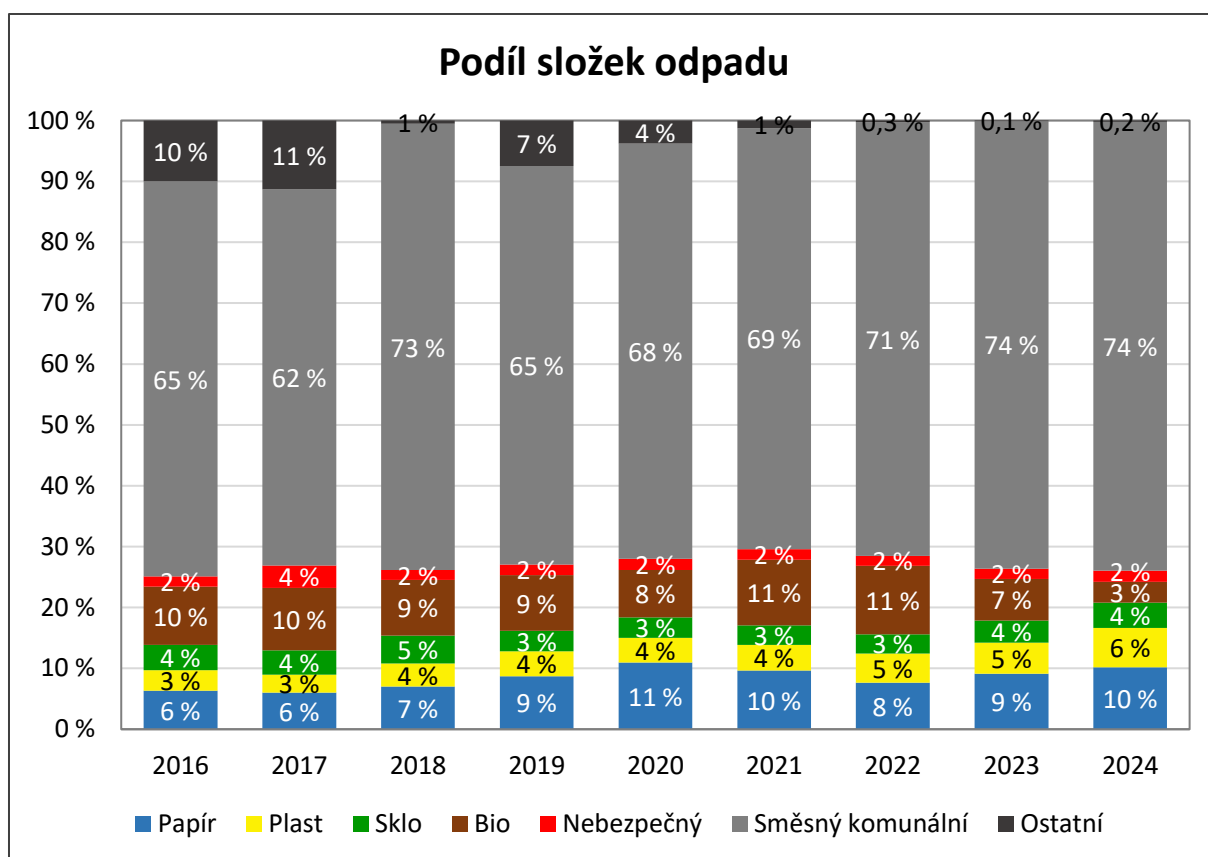
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Papír	54	51	55	74	80	65	58	67	72
Plast	29	25	30	35	30	29	36	37	46
Sklo	35	34	36	28	25	22	24	27	29
Bio	82	87	71	77	57	73	85	50	24

Nebezpečný	15	31	13	15	14	12	12	12	13
Směsný komunální	554	524	575	551	500	469	537	538	521
Ostatní*	85	96	4	63	28	9	2	1	1
Celkem	854	848	784	843	734	678	755	732	706

* Nechlorované minerální motorové, převodové a mazací oleje, Oleje a tuky, Kabely, Ostré předměty, Kovy, Stavební a demoliční odpady, Kompozitní obaly, Vyřazená elektrická a elektronická zařízení.

Zdroj: AVE CZ

Graf 1: Podíl odpadu v jednotlivých složkách za roky 2016–2024

Zdroj: UP

Opatření k plnění cíle:

Zlepšení systému třídění odpadů a zvýšení podílu tříděného odpadu na celkovém množství odpadu v jednotlivých organizačních součástech UP.

- **Garant:** Prorektor pro komunikaci a společenskou odpovědnost.
- **Realizace:** Referát udržitelného rozvoje, ambasadoři UR, kvestor, technický odbor, tajemníci a tajemnice součástí, správa budov, SKM, studenti a studentky.
- **Financování:** Rozpočet UP.

- **Ukazatel splnění cíle:** Snížení množství vyprodukovaného odpadu meziročně o 5 %. V celkovém množství odpadu snížení podílu směsného komunálního odpadu a zvýšení podílu tříděného odpadu o 10 %.

3 Voda a zeleň

Cílem UP je udržitelné hospodaření s vodou a maximalizace podílu zeleně v rámci UP a jejího okolí, ochrana a rozvoj biodiverzity. Cíl je relevantní jak v exteriéru, tak interiéru univerzity, pro uživatele budov a infrastruktury, přímo i nepřímo v rámci ekosystémových služeb.

Opatření k plnění cíle:

Postupná realizace opatření na snižování spotřeby vody a opatření navržených metodikou péče a rozvoje zeleně na UP.

- **Garant:** Prorektor pro komunikaci a společenskou odpovědnost.
- **Realizace:** Referát udržitelného rozvoje, ambasadoři UR, kvestor, technický odbor, tajemníci a tajemnice součástí, správa budov.
- **Financování:** Dotační program Olomouckého kraje, rozpočet UP.
- **Ukazatel splnění cíle:** Snížení spotřeby vody min o 10 %. Alespoň 3 realizované nové výsadby a rekultivace zeleně v areálech UP.

4 Objekty a infrastruktura

Cílem je sledování environmentálně odpovědné výstavby a renovace budov UP a její infrastruktury, která je také současně udržitelná a proveditelná ekonomicky. Pro tyto účely byla v roce 2023 vytvořena [Metodická příručka pro nové stavby UP](#), podle které by se mělo postupovat.

Opatření k plnění cíle:

Příprava návrhu vhodných budov do EPC projektu.

- **Garant:** Kvestor.
- **Realizace:** Technický odbor, tajemníci a tajemnice součástí, ambasadoři UR, správa budov, referát udržitelného rozvoje.
- **Financování:** Rozpočet UP.
- **Ukazatel splnění cíle:** Zahájení realizace EPC projektu.

5 Digitalizace a IT

V tomto období se nebudou realizovat žádné konkrétní cíle.

6 Stravování

Cílem je v rámci stravovacích zařízení UP zajistit zdravou a vyváženou stravu, která bude mít pozitivní vliv nejen na jedince, ale i na životní prostředí. Součástí cíle je rovněž preference regionálních producentů potravin (lokální a sezónní produkce) prostřednictvím existujících nástrojů podpory lokálního zemědělství a jeho rozvoje. Dále také snižování produkce odpadu při pěstování, dopravě a přípravě pokrmů a motivace ke snižování plýtvání jídla u strážníků. Neméně důležitou součástí je osvěta a vzdělávání v oblasti zdravého životního stylu a stravování.

Opatření k plnění cíle:

Podpora zdravého a vyváženého jídelníčku studentů a zaměstnanců.

- **Garant:** Prorektor pro komunikaci a společenskou odpovědnost.
- **Realizace:** Referát udržitelného rozvoje, ambasadoři UR, kvestor, SKM, oddělení komunikace, studenti a studentky.
- **Financování:** Rozpočet UP.
- **Ukazatel splnění cíle:** Zavedení pravidelného kvalitního a plnohodnotného vegetariánského a veganského jídla každý den na všech menzách UP.

7 Mobilita a doprava

Cílem je podpořit zaměstnance, zaměstnankyně, studenty a studentky UP, aby pro své dojížděky do práce a do školy, resp. pro zajištění mobility v rámci města využívali udržitelné způsoby dopravy, a to konkrétně chůzi, jízdu na kole nebo hromadnou dopravu.

Opatření k plnění cíle:

Zavedení pravidelné výzvy na podporu udržitelné mobility zaměstnanců a studentů.

- **Garant:** Prorektor pro komunikaci a společenskou odpovědnost.
- **Realizace:** Referát udržitelného rozvoje, ambasadoři UR, kvestor, součásti UP, zaměstnanci, studenti.
- **Financování:** Rozpočet UP.
- **Ukazatel splnění cíle:** Realizace min. 1 výzvy ročně zaměřené na udržitelnou mobilitu.

8 Odpovědné nakupování

V tomto období se nebudou realizovat žádné konkrétní cíle.

Vzdělávání a tvůrčí činnost

9 Vzdelávání k udržitelnosti

Cílem je obohacovat studijní programy a předměty o perspektivu udržitelného rozvoje či zařadit vzdělávání o udržitelném rozvoji do kurikula, a to jak průřezově do všech programů (např. jako volitelný předmět), tak i nadále podporovat rozvoj specializovaných oborů využitelných v praxi v oblasti udržitelnosti. Zároveň podporovat neformální vzdělávání a popularizaci udržitelného rozvoje, především v kontextu technologického vývoje a univerzitního výzkumu, například ve spolupráci s Pevností poznání.

Opatření k plnění cíle na roky 2024–2025:

Organizace přednášek, besed a kampaní o udržitelném rozvoji vedoucí k rozšíření znalostí zaměstnanců, studentů a veřejnosti (lokální komunity)

- **Garant:** Prorektor pro komunikaci a společenskou odpovědnost.
- **Realizace:** Referát udržitelného rozvoje, ambasadoři UR, prorektor pro studium, oddělení dalšího vzdělávání a inovací, součásti UP, oddělení komunikace.
- **Financování:** Rozpočet UP.
- **Ukazatel splnění cíle:** Realizace minimálně 1 přednášky týkající se udržitelného rozvoje za semestr. Realizace předmětu Udržitelnost v teorii a praxi.

10 Tvůrčí činnost

Cílem je posílení interdisciplinárního vědeckého výzkumu v oblasti udržitelného rozvoje na národní i mezinárodní úrovni, který by vedl k inovacím a novým trendům v této oblasti. Spolupráce s obory, které mají již k tematice udržitelnosti blízko a rozšiřování této spolupráce mezi další obory. Rozvoj systému finanční podpory při výzkumu týkajících se udržitelného rozvoje a SDGs.

Opatření k plnění cíle na roky 2024–2025:

Podpora výzkumů a závěrečných prací studentů s výzkumnou problematikou souvisejících s udržitelným rozvojem.

- **Garant:** Prorektor pro komunikaci a společenskou odpovědnost.
- **Realizace:** Referát udržitelného rozvoje, ambasadoři UR, prorektor pro studium, prorektor pro vědu a výzkum, ODV, Aurora tým UP, součásti UP.
- **Financování:** Rozpočet UP.
- **Ukazatel splnění cíle:** Podpora a propagace interního grantu na podporu výzkumu týkající se udržitelného rozvoje a Ceny rektora za udržitelný rozvoj.

Společenská odpovědnost a třetí role univerzity

11 Společenství pro udržitelnost (dále jen „Společenství“)

Cílem je vybudovat motivovanou komunitu lidí, se kterou bude referát udržitelného rozvoje úzce spolupracovat při plnění akčních plánů, projektech, kampaních a výzkumech, na které se bude moci obrátit v případě potřeby expertíz a názorů či potřeby pomoci při organizování akcí. Úkolem je prostřednictvím této komunity podporovat extenzivně implementaci Strategie udržitelného rozvoje UP a průřezově posilovat afilaci UP k udržitelnosti i v rámci neformálních vztahů a v sociálním životě univerzity.

Opatření k plnění cíle:

Realizace aktivit a rozšiřování Společenství do života UP a do tzv. třetí role univerzity.

- **Garant:** Prorektor pro komunikaci a společenskou odpovědnost.
- **Realizace:** Referát udržitelného rozvoje, ambasadoři UR, Komise pro udržitelnou UP (dále jen „KUR UP“), součásti UP, zaměstnanci a zaměstnankyně, studenti a studentky.
- **Financování:** V této fázi není nutné další financování.
- **Ukazatel splnění cíle:** Zapojení členů Společenství do realizace Akčního plánu.

12 Zdravý životní styl a péče o komunitu UP

Tento cíl má v gesci Oddělení řízení lidských zdrojů Rektorátu UP a plní cíle na základě [Strategického záměru vzdělávací a tvůrčí činnosti Univerzity Palackého v Olomouci na rok 2026](#) v rámci profesionalizace péče o zaměstnance.

13 Rovné příležitosti pro všechny

Tento cíl má v gesci Oddělení řízení lidských zdrojů Rektorátu UP a plní cíle podle [Plánu rovných příležitostí Univerzity Palackého v Olomouci 2024–2026](#).

14 Podpora regionu

Cíl je sledován ve všech pilířích udržitelného rozvoje regionu Olomouckého kraje, jehož je UP inherentní součástí, a to se všemi relevantními aktéry lokálního socioekonomického ekosystému.

Podpora rozvoje spolupráce s Olomouckým krajem (dále jen „OK“) a statutárním městem Olomouc (dále jen „SMO“) je směřována do oblasti strategické a koncepční (sdílení know-how, společná participace na rozvoji místa a regionu), do oblasti ekonomické (využití inovací v regionu), do oblasti sociální (viz další cíle v oblasti společenské odpovědnosti) a do oblasti vzdělávací (např. rozšiřování vzdělávacích aktivit pro veřejnost, popularizačních akcí či specializované semináře pro zaměstnance a zaměstnankyně magistrátu).

Opatření k plnění cíle:

Spolupráce se SMO a OK na rozvíjení všech tří pilířů udržitelného rozvoje.

- **Garant:** Prorektor pro komunikaci a společenskou odpovědnost.
- **Realizace:** Referát udržitelného rozvoje, ambasadoři UR, součástí UP, SMO a OK.
- **Financování:** V této fázi není nutné další financování.
- **Ukazatel splnění cíle:** Pravidelné schůzky UP, SMO a OK k otázkám udržitelného rozvoje prostřednictvím KUR UP.

15 Strategická partnerství

Cílem je navazovat strategická partnerství s organizacemi a asociacemi zabývajícími se danými tématy udržitelného rozvoje v České republice i v zahraničí, účastnit se zajímavých projektů a inspirovat se, učit se a společně se podílet na hlubší misi a plnit cíle s výraznějším dosahem.

Opatření k plnění cíle:

Prohlubování spolupráce v rámci konsorcia Aurora v pracovním balíčku 6.2 Udržitelný kampus.

- **Garant:** Prorektor pro komunikaci a společenskou odpovědnost.
- **Realizace:** Referát udržitelného rozvoje, prorektor pro internacionalizaci, Aurora tým UP, součástí UP.
- **Financování:** Financování z aliance Aurora 2030.
- **Ukazatel splnění cíle:** Úspěšné naplňování cílů stanovených v TT6.2.